

illustrere på mange måder, men jeg kan jo bl.a. gøre det ved at nævne nogle ganske enkelte tal for 15-årige drenge og piger:

I 1984 drak 20 pct. af pigerne og 15 pct. af drengene hver uge, i dag er tallene steget til, at det er 40 pct. af pigerne, altså en fordobling, og 50 pct. af drengene, hvilket er betydelig mere end en fordobling.

De unge bliver ofte og oftere fulde, end tilfældet var tidligere. Fra 1995-1999 er tallet for drenge, som har været fulde mere end 10 gange inden for det sidste år, steget fra 34 pct. til 43 pct., og en meget stor procentdel drikker over genstandsgrænserne, nemlig ca. 40 pct. af unge mænd i 18-19-års-alderen og ca. 20 pct. af unge kvinder.

Så man må sige, at der har udviklet sig en meget uheldig drikkekultur blandt vores børn og unge. Drikkeriet har bredt sig længere og længe ned i aldersgrupperne, 80 pct. af de unge oplyser, at de drak alkohol første gang, før de var 15 år.

Det er nogle foruroligende tal, som viser en helt forkert udvikling i børne- og ungdomskulturen. Tænk bare på de mange ubehagelige oplevelser, som fuldskab kan føre med sig for de unge: vold, slagsmål, indbyrdes skændier, konflikter med politi, forældre osv., problemer i skolen, usikker sex, og på den lange sigt ved vi, at en tidlig alkoholdebut øger risikoen for et stort alkoholforbrug senere i livet.

Derfor kan der kun drages én konklusion af det, jeg hidtil har sagt, nemlig at der er et stort og udtalt behov for en målrettet og forstærket indsats for at få ændret unges alkoholvaner.

Det er også i det lys og på den baggrund, at Sundhedsstyrelsen iværksætter en informationsindsats umiddelbart efter påske, som hviler på tre ben, som er bygget op omkring tre elementer: Den vil som det væsentligste slå på forældrenes ansvar for deres børns og unges omgang med alkohol; den vil inddrage skolerne og skoleklassernes forældrekredse bl.a. med henblik på forældreaftaler, og den vil for det tredje inddrage detailhandelen.

Lad mig sige lidt om de enkelte elementer. Forældre skal tage ansvar for deres børn. Det nytter ikke noget med en opgivende holdning om, at vi alligevel ikke kan gøre noget, for det passer jo ikke. Forældre kan gøre en forskel ved at sætte grænser. Børn skal ikke, som man måske sagde engang, lære at drikke hjemme. Nej, børn, der har lært at drikke hjemmefra, drikker nemlig mere, når de er i byen, end andre børn.

Og så skal vi som forældre huske på, at vores egne alkoholvaner er med til at skabe vores børns normer og vaner. Vi må ikke undervurdere betydningen af den gode rollemodel.

Skolen og ungdomsklubben har også et ansvar for børnenes alkoholforbrug. Det handler om at oplyse om de sundhedsskadelige virkninger og negative konsekvenser ved et højt alkoholforbrug, og det handler om skolens og ungdomsklubbens egne holdninger til alkohol. Forældremøder er en god lejlighed til at få drøftet og helst også få aftalt fælles spilleregler for alkohol i forbindelse med klassefester, fester i ungdomsklubber osv. Skoler, ungdomsklubber og idrætsforeninger og andre steder, hvor de unge mødes, skal have en ansvarlig alkoholpolitik.

Sundhedsstyrelsen igangsatte derfor i 2000 en kampagne, »Børn og unge drikker mere, end du tror« hed den, for at støtte udbredelsen af alkoholpolitikker. En foreløbig undersøgelse har vist, at 60 pct. af de spurgte folkeskoler har en sådan formuleret politik, og den efterleves i meget stor udstrækning. Det er altså et værktøj, der virker.

Kl. 10.15

Mange unge er medlemmer af idrætsforeninger. Lederne her har et særligt ansvar i forhold til de unge og alkohol. Det gælder i det daglige klubliv, og det gælder ved foreningsfester m.v. Indtægter ved salg af øl og spiritus ved kampe, ved stævner, ved fester udgør for mange foreninger et væsentligt bidrag til økonomien. Men jeg synes, det er vigtigt her at sige, at hensynet til foreningskassen ikke må gå forud for hensynet til børns og unges sundhed, børns og unges sikkerhed og trivsel.

For mange unge er diskoteksbesøg en fast del af weekenden. Diskoteksejere, værtshusejere og andre restauratører skal håndhæve forbuddet mod udskænkning af alkohol til unge under 18 år. Det skal vi have skabt mere alvor omkring. Økonomi- og erhvervsministeren har netop skærpet restaurationsloven, således at det fra den 1. marts 2003 bliver lettere at tage bevillingen fra en restauratør, som bevidst overtræder udskænkingsreglerne.

For at støtte det lokale arbejde med at forebygge alkoholmisbrug har Sundhedsstyrelsen for kort tid siden udsendt materiale til alle landets kommuner med eksempler på, hvordan man kan arbejde med lokale handlingsplaner og lokale eksempler på alkoholpolitikker i ungdomsklubber og idrætsforeninger osv.